

OBEC BUKOVICE

Informace pro občany – prosinec 2015

Vážení spoluobčané,

kvůli drobnému nedorozumění, a to vzhledem k mému odjezdu na dovolenou, se do zářijového vydání našeho zpravodaje nedostal můj úvodník, kde jsem hodnotil vývoj uplynulých měsíců v naší obci. Takže ve stručnosti, velice mě těší, že do první třídy nastoupilo úctyhodných 16 prvňáčků. Jsou to děti i z okolních obcí a je vidět, že naše základní a mateřská škola má dobrý zvuk. Ačkoli se nám nepodařilo získat dotaci na rekonstrukci okolí školy, rozhodli jsme se provést výměnu asfaltové plochy před školou, která již stávala nebezpečnou, a firmou Movis nechali položit zámkovou dlažbu. Sice nebyl úplně dodržen termín dokončení, 1.září byla za plotem díra, ale vše se zvládlo bez vážných komplikací. Na jaře zažádáme o dotaci znovu a budeme pokračovat v opravě oplocení.

Oslavy Posvícení doprovázely dvě akce, v pátek pořádal SDH zábavu, v sobotu pak Sokol 73.ročník volejbalového turnaje. Dále jsme mohli v září přihlížet dvěma soutěžím v požárním sportu, které pořádali naši hasiči a dvěma turnajům v tenisu. Je potěšující, že obě naše sdružení fungují, patří jim za to díky a naše podpora.

Situace kolem prodejny je stále stejná, ta budova je snad zakletá.... Polský podnikatel, p.Kuziemski, definitivně od plánů provozovat prodejnu upustil, prostě nesehnal nikoho se zkušenostmi z obchodu, kdo by mu prodejnu provozoval. V prodejně byla vyměněna výloha za dvě okna a vyměněny vchodové dveře a dveře do bytu. Očekávám, že se někdo pozastaví nad tím, že jsme to vlastně dělali zbytečně, no, v konečném důsledku asi ano, ale aspoň jsme zhodnotili náš majetek a snížili úniky tepla. V září projevil zájem provozovat prodejnu Maloobchod Hruška, ovšem za podmínek pro obec nevýhodných, tento subjekt provozuje venkovské prodejny tak, že mu obce přispívají řádově několik tisíc měsíčně na provoz. V současné době projevíli zájem o prodejnu Vietnamci z Teplic nad Metují, což po minulých zkušenostech není žádná výhra, ale aspoň by budova nezůstala prázdná. Stále si myslím, že zde převládá názor, že prodejna potravin by na vesnici být měla. Přesto si však rád Vaše názory na další osud této budovu kdykoli vyslechnu.

Vzhledem k tomu, že stát v současné době podporuje výstavbu tzv. startovacích bytů, až 500 tisíc na bytovou jednotku, velmi vážně uvažujeme o výstavbě bytů nad prodejnu. Pro podání žádosti musíme však mít hotovou projektovou dokumentaci. Proto se podání žádosti na rok 2016 nestihne, předpokládáme, že žádost podáme na rok 2017.

Poslední listopadovou nedělí začal Advent. Na stromku u prodejny jsme rozsvítili svíčky, poslechli si moc hezké pásmo vánočních koled a básniček v podání naší školy, zahřáli se čajem a svařeným vínem. Děkuji všem za účast a dodržování této krásné tradice.

Před námi je několik týdnů, jejichž vyvrcholením budou Vánoce, nejkrásnější svátky v roce. Čeká nás také několik týdnů shonu, kolotoč nakupování, zdobení, pečení, vaření a příprav na Vánoce. Přeji Vám, aby Vánoce byly pro Vás symbolem pohody a klidu, abyste je vnímali spíše v rovině duchovní než materiální. Oslavte nejkrásnější svátky roku v kruhu rodiny, najděte si čas na pohádku a dobrou pohodu při štědrovečerní večeři.

Přeji Vám všem pěkný advent, klidné svátky a mnoho štěstí, zdraví a úspěchů do nového roku 2016.

starosta

Zastupitelstvo obce Bukovice Vás srdečně zve na své
VEŘEJNÉ ZASEDÁNÍ

kteří se koná dne 11. prosince 2015 v 19,00 hod. v motorestu Lucky Luck v Bukovici

Program: 1. Rozpočtové provizorium 2. Dotace 3. Různé

Těšíme se na Vás

K 31.12. končí ve funkci externího obecního zaměstnance pan Jaromír Matějec a na plný úvazek bude na obci zaměstnán Michal Rak. Jaromírovi děkuji za velký kus poctivé práce, kterou pro obec za celá ta léta vykonal, věřím, že svého nástupce do problematiky řádně zasvětil a že nám svými zkušenostmi bude nadále nápomocen.

starosta

Odpady

Na setkání se zástupci firmy Marius Pedersen jsem byl informován, že svozová firma nebude v příštím roce navyšovat platby za odvoz komunálního odpadu. Vzhledem k tomu, že v obci celkem slušně odpad třídíme a za sběr vyříděného odpadu získáváme příspěvky od společnosti EKOKOM, není důvod navyšovat platbu za popelnice. Pro rok 2016 tedy zůstává v platnosti částka 500 Kč na osobu.

Myslím si, že dobrý ohlas mělo umístění kontejneru na biologicky rozložitelný odpad v prostoru u čerpací stanice LPG u Grimových. Velice oceňuji Vaši disciplinovanost, zpracovatel odpadu, EKO Broumovsko s.r.o. nevznesl jedinou stížnost na přítomnost nevhodných příměsí v kontejneru, čímž nevznikly další náklady na jejich likvidaci. Poslední kontejner byl vyvezen v prvním týdnu v listopadu. Nyní můžete, jako ostatně po celý rok, biologicky rozložitelné odpady vozit do sběrného dvora nebo je kompostovat doma na zahrádce, věřím, že kompostéry, které jste od nás zakoupili, dobře slouží. Další kontejner společnosti EKO Broumovsko bude přistaven v příštím roce. Budeme se však snažit získat dotaci na pořízení dvou vlastních kontejnerů, druhý bychom přistavili za prodejnu.

Každopádně počítáme s tím, že místo ke sběru vyříděných složek komunálního odpadu v příštím roce trochu zkulturníme

starosta

Kotlíkové dotace

Protože někteří spoluobčané se již poptávali po možnosti získat dotaci na výměnu starého kotle, uvádím aktuální informace:

- Dotace pro občany stále ještě není spuštěna. Královéhradecký kraj podal oficiální žádost o dotaci na výměnu kotlů k 30. září 2015 na Ministerstvo životního prostředí. Žádá v ní o prvních 200 milionů korun na příští dva roky. První průběžná výzva pro předkládání žádostí fyzických osob na výměnu zastaralého kotle na tuhá paliva bude připravena snad v lednu 2016.
- Výměny kotlů mohou být realizovány pouze v rodinných domech. Pokud dům nesplňuje min. energetickou třídu C, je nutné realizovat ještě JEDNO z těchto stanovených mikro-energetických opatření :
 - Zateplení střechy nebo půdních prostor
 - Zateplení stropu sklepních prostor nebo podlahy
 - Dílčí zateplení dalších konstrukcí (např. severní fasáda apod.)
 - Oprava fasády, např. prasklin a dalších poruch fasády – eliminace tepelných mostů
 - Oddělení vytápěného prostoru rodinného domu od venkovního (např. zádveří)
 - Dílčí výměna oken
 - Výměna vstupních a balkonových dveří
 - Instalace těsnění oken a dveří, dodatečná montáž prahů vstupních dveří
 - Výměna zasklení starších oken za izolační dvojskla
- Výše dotace je od 70 do 85 %, maximální uznatelné náklady jsou 150 tis. Kč. Uznatelnými náklady jsou výměna zdroje tepla vč. otopné soustavy a souvisejících stavebních prací a projektové dokumentace. Výše dotace je odstupňována podle typu kotle (na nový uhelný zdroj je dotace nejmenší, na kotel jen na biomasu a na tepelné čerpadlo je dotace nejvyšší) a podle umístění v rámci znečištěných oblastí (oblasti s překračovanými limity znečištění ovzduší mají 5% výhodu). Veškeré kotle musí splňovat parametry min. 5. emisní třídy s několika dalšími zpřísněními

Předpokládám, že žádost o dotaci nebude pro běžného občana nic jednoduchého. Například o splnění energetické třídy C Vás informuje energetický specialista, jehož službu můžete též hradit z dotace. Každopádně jsem přesvědčen, že se tím bude zabývat mnoho poradenských agentur, že nám na úřad budou chodit nabídky ke zpracování. Celou situaci budu nadále sledovat, případným zájemcům o dotaci mohu určitě přislíbit získání kontaktu na zpracovatele celé žádosti.

starosta

Předvánoční rozjímání

Jako mávnutím kouzelného proutku jsme se přenesli v čase. Bylo to jako včera, kdy jsme u bukovické zvoničky společně zahajovali nový školní rok. A dnes už svítí bukovický vánoční strom, u kterého se jako každý rok, tak i letos setkali spolu s dětmi z naší základní i mateřské školy a jejich rodiči také místní občané, aby si společně zazpívali vánoční koledy a oslavili tak začátek adventu. Co všechno školní děti za uplynulé čtvrtletí prožily, o tom se můžete dočíst na našich webových stránkách a prohlédnout si fotodokumentaci. Například o zahajovacím výletu okolo Ostaše, o hasičském poplachu, podzimní výstavě, dílničkách pro předškoláky, lampionovém průvodu na sv. Martina, exkurzi na Hvězdárnu

a planetárium v Hradci Králové spojenou s návštěvou Archeoparku ve Všestarech a mnoha aktivitách probíhajících v rámci školní družiny: o dílnách pro rodiče, vaření, pečení, pokusohraní, luštění i kouzlení. Však se naše škola mění na Cirkus Kulička!

A co nás čeká v nejbližších dnech? Snad k nám i letos zamíří Mikuláš s andělem a čertem. Dne 7.12. základní školu navštíví kejklíř, kouzelník a klaun v jedné osobě, Vánoční besídka se uskuteční již 10.12., poslední den školy 22.12. si připomeneme vánoční tradice, zazpíváme koledy a vzájemně se obdarujeme. Potom už se budeme plni očekávání těšit na Štědrý den a vánoční prázdniny. Čas adventní je dobou pro zklidnění, úctu i toleranci, tužby a přání, radostné očekávání, rozjímání i dobročinnost. A právě v této souvislosti chci poděkovat rodičům a představitelům obce za jejich vstřícnost, ochotu a spolupráci s naší školou. Zvláštní pozornost si zaslouží poděkování hasičům z Náchoda a Velkého Poříčí v čele s panem ppor.Karlem Pfeiferem za zorganizování věrohodného a dramatického hasičského poplachu spojeného s evakuací celé školy, panu Ing.Matěji Brátovi za sponzorování zpracování revizních zpráv, paní Rydlové za skvělé ztvárnění sv.Martina, paní Maixnerové - věrohodné představitelce žebračka (že ji ani vlastní rodina nepoznala), paní Marelové za výborné perníčky, paní Čáповé a paní Kutíkové za organizaci dílen pro rodiče. Velkým mecenášem naší školy se stal pan Ing.Ladislav Rudolf za sponzorování provozu pevné linky v ZŠ i MŠ. Pane Rudolfe, velké díky!

Abychom pouze nečekali s nataženou rukou na finanční prostředky zřizovatele, budeme předkládat projekt na vybudování dětského hřiště z dotačního titulu Podpora obnovy a rozvoje venkova vyhlášené Ministerstvem pro místní rozvoj. Rádi bychom na začátku ledna pozvali rodiče našich dětí i širokou veřejnost na besedu, kde bude možné se vyjádřit nejen k vizi nové školní zahrady, ale i k možnostem aktivního se zapojení a přiložení „ruky k dílu“. Termín bude upřesněn.

Všem příznivcům naší školy, dětem, žákům i jejich rodičům, bukovickým občanům, představitelům obce a všem zaměstnancům naší školy přeji klidné prožití vánočních svátků a hodně zdraví v novém roce.

Irena Dobiasová, ZŠ a MŠ Bukovice

Hasiči

Výjezdová jednotka

- 10. 10. 2015 - okrskové cvičení okrsku Ostaš v Polici nad Metují u hasičské zbrojnice. Byla zde provedena ukázka požáru v domácnosti, zahoření pánve na sporáku, následná likvidace, hašení. Dále jsme probrali lezecké techniky, úvazky, uzlování, atd.. Účast 8 členů SDH Bukovice.

- 20. 11. 2015 - výcvik v polygonu ve Velkém Poříčí. Zúčastnilo se 9 členů, prohloubili jsme si zkušenosti při práci s dýchacími přístroji.

Dále provádíme opravu sirény na kopci, přeregistrovali jsme se ze sboru na spolek.

Soutěžní družstvo

- 21. 11. 2015 - vyhlášení Náchodské hasičské ligy 2015, které se konalo opět v Černčicích od 18 hodin v místní tělocvičně. Na vyhlášení jsme dorazili v početné skupině 19 lidí, soutěžní družstvo jelo vlakem,

zbytek auty. Sál byl plně zaplněn, cca 200 lidí. K tanci a zábavě hrála skupina Hektor. Samotné vyhlášení proběhlo okolo půl desáté. Nejprve byla vyhlášena kategorie žen, kterou zaslouženě ovládlo družstvo domácích z Černčic. Holky ještě před předáním poháru předvedly nádherný tanec v krojích, za který byly odměněny bouřlivým potleskem. Mužskou kategorii jsme opět po roce vyhráli my. Atmosféra byla fantastická, a vygradovala, když jsme si šli pro pohár v Havajských kostýmkách, vypadalo to, že spadne sál ... Pak už se slavilo až do pozdních hodin. Výborná akce.

Připravované akce:

- 27. 12. 2015 - sportovní odpoledne v Bukovické sokolovně

- 8. 9. 2015 - Výroční schůze v hasičské zbrojnici

Děkujeme všem, kteří nám fandí, podporují nás, všem sponzorům, obecnímu úřadu Bukovice, ...

Příjemné prožití vánočních svátků přeje SDH Bukovice.

M.Sádovký, ml

Z činnosti Sokola Bukovice

V zimních měsících probíhají soutěže stolních tenistů. V soutěžích ČAST máme již po několik let jedno družstvo v okresním přeboru I.třídy hrající v horní polovině tabulky. V týmu nastupují P.Šubíř, J.Thér, L.Průša, P.Pohner, V.Kollert a J.Trojtl.

Výsledky v podzimní části soutěže :

Sokol Bukovice - Jiskra Jaroměř B	8 : 10
TJ Horní Kostelec - Sokol Bukovice	9 : 9
Sokol Bukovice - TJ Náchod B	13 : 5
Sokol Žďárky - Sokol Bukovice	9 : 9
Sokol Bukovice - TTC N.Město n.M. B	11 : 7
Jiskra Jaroměř C - Sokol Bukovice	7 : 11
Sokol Bukovice - Orel Bohuslavice	15 : 3

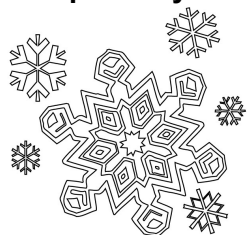
Tabulka po 7.kole :

1. Sokol Jaroměř-Josefov C	7 6 1 0 0	98:28	20
2. Slovan Broumov B	7 6 1 0 0	95:31	20
3. Horní Kostelec B	7 6 1 0 0	83:43	20
4. TJ Jiskra Jaroměř B	7 5 0 2 0	67:59	17
5. Sokol Bukovice	7 4 2 1 0	76:50	17
6. Jiskra Jaroměř C	7 3 0 4 0	65:61	13
7. TJ Náchod B	8 2 0 6 0	63:81	12
8. TTC Nové Město nad Metují B	8 1 1 6 0	54:89	11
9. TJ Knauf Lipí	7 2 0 5 0	48:85	11
10. Sokol Vysoká Srbská	7 2 0 5 0	45:81	11
11. Sokol Žďárky	7 1 1 5 0	42:84	10
12. Orel Bohuslavice	7 1 1 5 0	37:90	10

MŠ

Zprávičky ze školky:

Podzim nám odfoukl vítr a s ním uletělo i příjemné počasí. Před námi je adventní čas a Vánoce. Těšíme se, že nám konečně nachumelí a Vánoce budou na sněhu. Děláme pro to všechno možné - vítali jsme sv. Martina, vyzdobili jsme si okna sněhovými vločkami, při zpívání koled jsme rozsvítili vánoční strom v obci i u školy. Ve školce se chystáme na příchod Mikuláše a čerta. Ti v pátek 4.12. prověří, jak se děti po celý rok chovaly a náležitě to ocení. Potom už jako každý rok čekáme na Ježíška. V tomto období vyrobíme dárečky, upečeme perníčky a nacvičíme vánoční besídku, na kterou

17.12. pozveme rodiče a ostatní naše příznivce. Těsně před vánočními svátky chceme koledami potěšit babičky a dědečky v polickém Domově seniorů a uspořádat dílnu, na které si vyrobíme vánoční svíček.

Potom už jen popřejeme krásné a klidné Vánoce vám všem!

L.Svatoňová

MLADÍ HASIČI „NA BEDNĚ“

Koncem září jsme běhali v Nízké Srbské tréninkový závod „Běh okolo Rzu“. Malého tréninkového a přátelského závodu se zúčastnilo cca 100 dětí z Nízké Srbské, Bukovice, Bezděkova nad Metují a Nového Města nad Metují.

Velký závod se konal 17. října 2015 v Mezilesí za Novým Městem nad Metují. V závodě požárnícké všestrannosti pětičlenné hlídky dětí soutěžily ve střelbě ze vzduchovky, zdravotvědě, práci s mapou a buzolou, znalostech topografických

Malí madailisté

značek, znalostech technických prostředků, znalostech hasicích prostředků, uzlech a v přelézání lanové lávky. 2 hlídky mladších si vedly dobře. **První z nich skončila na excelentním 2. místě**, druhá na 21. místě z 27 hlídek. Starší 14. z 31 hlídek. Radovali jsme se z medailí a z toho, že se nám konečně zadařilo!

STARŠÍ HASIČI TAKÉ OPĚT „NA BEDNĚ“....

Hasičákovy ODrost zopakoval **vítězství v náhodské hasičské Primátor lize!** Na stupínku nejvyšším stáli podruhé v řadě.... V sobotu 21. listopadu přebírali v Černčicích pohár, v „tahiti“ oblečcích a skrápění zlatým deštěm si užívali své chvílky štěstí. Nálada byla náramná... Doprovázeni početnou družinou rodinných klanů Rakových, Jirmanových, Sádovských a Partelových a obdařeni gratulacemi skoro celého sálu si vychutnali celoroční soutěžní vrchol. Gratulujeme! Díky za parádní reprezentaci bukovických hasičů a obce.

Leppelová Monika

Zástupcem společnosti Naše Broumovsko o.p.s., p.Herzánem, jsem byl požádán o přetištění rozhovoru starostky Police n.M. s hejtmánem Lubomírem Francem. I když p. Lubomír Franc na své pozici hejtmána končí, některá témata jsou jistě zajímavá

Polická starostka Ida Jenková se ptá hejtmana Královéhradeckého kraje a senátora Lubomíra France

V ulici Na Babí v Polici nad Metují je nutná rekonstrukce vozovky. Je to prioritou města. Z důvodu nemalé finanční spoluúčasti města si dovoluji apelovat na zařazení realizace rekonstrukce v roce 2017.

Na stavbu je zhotovena projektová dokumentace. Také je vydáno stavební povolení, které pokud stavba nebude realizována v r. 2016, bude nutno prodloužit. Předpokládaná celková cena dle projektu je 27,5 mil. Kč s DPH. Pokud budou chodníky financovány obcí 2,1 mil. Kč, tak zbývá pro Královéhradecký kraj 25,4 mil Kč s DPH.

Předpokládané plány na rok 2017 jsou prozatím pouze pro stavby financované z programu IROP. Tuto stavbu není bohužel možno z programu IROP financovat. Možnost realizace stavby je z krajských prostředků nebo z programu SFDI. Tyto prostředky ovšem teď nelze předvídat. Nicméně pokud by z plánu na rok 2016 vypadala nějaká z plánovaných akcí, je možné zařadit ulici Na Babí už do plánu na rok 2016. Poté bude ale záležet právě na připravenosti Police nad Metují.

Se SÚS máme velmi dobrou spolupráci. Avšak standartní letní údržba pokulhává z důvodu nedostatku financí. Mám na mysli letní čištění především páteřní komunikace II/303 v úseku Pěkov – Velké Petrovice. Kromě průjezdu čistícího vozu mi jde hlavně o čištění příkopů, nátěry zábradlí a mostních konstrukcí, průřez stromů a keřů v katastru celého Policka.

Jedná-li se o rekonstruovaný úsek v nedávné době (do 5 let), je předpoklad, že není nutná běžná údržba každou sezonu, zejména příkopy, mostní konstrukce atd. Činnosti vykonává SÚS zpravidla na základě objednávek od příspěvkové organizace – Správy silnic, která se snaží koordinovat a rovnoměrně rozdělovat jednotlivé úkony, včetně financí na celé území Královéhradeckého kraje. Důležité je, že existují inspektoři silniční sítě, kteří projíždějí všechny silnice minimálně 1x měsíčně, některé i častěji a mapují tak jejich aktuální stav a potřeby. V případě nutné potřeby je tedy potřeba obrátit se na Správu silnic Královéhradeckého kraje s Vašimi požadavky.

Počítá krajský úřad v roce 2016 s navýšením dotace Programu obnovy venkova na úroveň roku 2011 z důvodu posílení rozpočtu kraje ze státního rozpočtu? Dotaz především za kolegy z DSO Policko.

Do rozpočtu kraje na rok 2016 počítáme s navýšením objemu financí Programu obnovy venkova na celkových 40 milionů korun pro celý kraj. Příležitosti obcí se tedy zlepší.

Dlouhodobě se potýkáme s tím, že krajský úřad jako odvolací orgán ve stavebních řízeních opakovaně vrací případy našemu stavebnímu úřadu k novému projednání, aniž by měl snahu řízení ukončit. Obava, že řízení by mohlo skončit u soudu je natolik silná, že žádný z krajských úředníků nemá zájem na ukončení řízení, která se táhnou již řady let, ač vlastní důvody neshod jsou malicherné a účastníci řízení si prostřednictvím úřadu řeší své osobní spory.

Nutno říci, že Krajský úřad jako odvolací orgán ve stavebních řízeních zastupuje v podstatě stát. Není to o nelibosti úředníků, ale musí se striktně dodržovat zákonem dané předpisy. V zásadě by měl ale krajský úřad plnit opravdu roli až druhé instance ve správním řízení.

Uznáváme a často upozorňujeme na problém, že se se za uplynulých několik let přesunulo posuzování z oblasti technické do ryze procesně-právní. Analýzy prokazují, že většinu personálního obsazení stavebních úřadů představují pracovníci se středním vzděláním právě technického směru.

Některé obce, které se necítí být dostatečně vybaveny u některých složitých případů pro posouzení právních otázek tak využívají pro zdárné vedení konkrétních správních řízení specializovaných poradců z právní sféry, protože řešení konkrétní situace je má být totiž vždy především na příslušné obci.

Jak Policku můžete pomoci jako senátor? Ve čtvrtek 3. prosince se v 15 hodin scházíme v rámci DSO Policko na veřejném jednání. Rádi bychom přivítali poslance a senátory za Broumovsko a Náchodsko. Přijmete naše pozvání?

Nejen jako hejtmán, ale i jako senátor se snažím prosazovat zájmy obcí v našem regionu na celorepublikové úrovni. Typicky to znamená, že mě například zajímají, jaké máte problémy se současnou legislativou. V mnoha případech mohu například pomoci s kontakty na odpovědné osoby a podobně. Vaše pozvání na setkání, kde si budeme moci o těchto věcech pohovořit, velmi rád přijímám.

Děkuji za Vaši ochotu k setkání, podpoře, spolupráci.

Ida Jenková

MAS Stolové hory a její přínosy regionu

Do místní akční skupiny Stolové hory se spojilo od roku 2012 celkem 58 místních partnerů z řad podnikatelů, živnostníků, škol, dobrovolných svazků, neziskových organizací a obcí. Smyslem našeho snažení je rozvíjet region po jeho společenské a kulturní stránce, zvyšovat kvalitu, přínos a dostupnost inovací pro zemědělství, podnikání a veřejnou správu pomocí komunitního plánování metodou LEADER. Během krátké existence spolku, jehož hlavním smyslem je přinést finance z Evropské unie do regionu, nebylo možné v období 2007 – 2013 tyto finance čerpat, a proto MAS pomáhala regionu pouze malými příspěvky a podporovala lokální akce. Situace se ale obrací k lepšímu, přísun financí z operačních programů EU z nového programu do roku 2020 se blíží a MAS Stolové hory dospěla od počátku roku 2015 k velkému rozvoji a připravenosti. Náš spolek pracuje na získání oprávnění čerpat finance a spolu s ostatními MAS v České republice soutěží o jejich alokaci. Dopředu je nám přislíbena částka kolem 95 milionů Kč pro náš region. Čerpat budeme z operačních programů IROP, PRV, OP Z a OP ŽP. Více se dozvíte na našem webu www.mas-stolovehory.cz nebo nás kontaktujte na emailu masstolovehory@gmail.com pro více informací. Získat peníze na Váš projekt je s pomocí MAS jednodušší, než si myslíte. Stačí jen spojit myšlenku s možnostmi, které Vám Evropská unie nabízí a projektový záměr je na světě. Díky spolupráci obcí a osob, které v obcích žijí, obnovujeme region stolových hor a pracujeme na tom, aby bylo Náchodsko, Hronovsko a Policko tím nejlepším místem pro život.

Kateřina Kapková, manažer MAS Stolové hory, z. s.

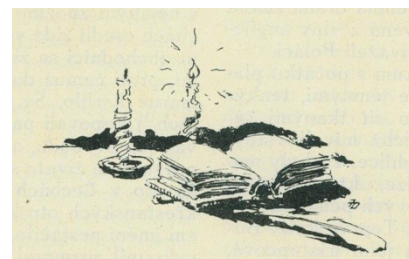

TURISTICKÁ OBLAST
**KLADSKÉ
POMEZÍ**

Kapitola XIV.

Vážení čtenáři,

jako každým rokem, tak snad i letos se všichni budeme těšit na vánoční svátky, které oslavíme počínaje dnem 24. prosince. I když se na ně budou těšit zejména naši nejmladší, z nichž někteří budou již delší období před nimi shánět dárky pro své rodiče a sourozence. A tento předvánoční, či předsváteční čas, který křesťané nazývají Adventem, je vyplněn nejen těšením se na nadcházející svátky, ale také některými starodávnými zvyky a obyčejí, o nichž si ovšem můžeme leccos připomenout.

České Vánoce jsou pojmem, a už sám jejich název obnáší svůj specifický význam. Snad ani jeden národ v Evropě nemá tak podrobně popsané toto předvánoční a vánoční období, jako my, kteří žijeme zde, v České kotlině a při řekách stékajících do Labe, nebo stékajících do Dunaje, tedy na Moravě. Nejstarší snad zápisky o čase vánoc nám zanechal učený mnich z doby Karla IV., Jan z Holešova. Ten považoval za vánoční čas celé období po svatě Kateřině – tedy po 25. listopadu, zvané advent. Adventní počátky spadaly už do doby Karla Velikého (742-814, panovníka z rodu Merovejců, který sjednotil oblast západní a jižní Evropy a v roce 800 byl korunován prvním císařem). V adventním čase nastala doba půstu, odříkání, zákazu veselíc i zpěvu. Za starých časů si tedy naši předkové užívali i 4. prosince, kdy dívky-barborky, nadělovaly dětem dárky stejně jako o den později svatý Mikuláš. Období Adventu, jež nám označuje počátek nového liturgického roku, začíná první adventní nedělí, tedy nedělí mezi 27. listopadem a 3. prosincem. Toto období čtyř neděl před vánočními svátky je obdobím očekávání a zklidnění, odpočinku a dlouhodobých příprav na samotné vánoce. Navazuje tak svým stylem na staré životní zvyky a styl našich předků, kdy po aktivním období v roce, od jara až do podzimu, nastává čas odpočinku a klidu a obnova sil na příští období.

Adventní obyčej, tedy vytvořit a ozdobit předvánoční věnec svíčkami a vždy po týdnu je zapalovat, vznikl pravděpodobně již v první polovině 19. století v Německu. Tehdy, roku 1839 pastor, který se staral o své svěřence v sirotčinci, přišel s nápadem, že předvánoční období zpestří svým svěřencům tak, že místnost ve které jeho svěřenci přebývají, vyzdobí věncem se svíčkami, které budou vždy po jedné až do štědrého dne zapalovat. Přitom se svými svěřenci vždy zpíval modlitbu. Později, když se tento zvyk stával postupně tradicí, byly namísto věnce používána i dřevěná kola a počet zapalovaných svíček se snížil až na čtyři, které byly zapalovány vždy v neděli po uplynutí jednoho týdne, až do štědrého dne.

Advent by nás tedy měl vést k celkovému zklidnění a utišení se, měli bychom dodržovat půst, nebo alespoň střídmost v jídle. V katolických kostelech (ale i u nás doma), se objevují adventní věnce se čtyřmi svíčkami. Vždy tři z nich jsou fialové, nebo alespoň modré barvy, čtvrtá je růžová. Každý týden se zapaluje vždy jedna další. Věnce jsou zavěšovány na stuhách, ale dnes jsou většinou kladeny na stůl.

První se zapaluje svíčka fialová nebo modrá, což je svíce „proroků“, a ta nás má upozorňovat na památku proroků, kteří předpověděli narození Ježíše.

Druhá, zapalovaná na druhou adventní neděli, je opět barvy fialové-modré, je tzv. „Betlémská“, která reprezentuje lásku a představuje Ježíškovi jesličky.

Třetí neděli zapalujeme svíčku barvy růžové, tedy svíčku „pastýřskou“, která vyjadřuje radost a říká, že se blíží konec adventního období, následné období již získává slavnostnější ráz. Čtvrtá zapalovaná svíčka fialové-modré barvy je tzv. „andělská“, která představuje mír a pokoj. Tato adventní neděle může připadnout i na Štědrý den.

S adventním obdobím je spojena celá řada místních lidových tradic, zejména pak se vžila 4. prosince tradice řezání „barborek“, tj. větviček třešňi nebo jiných větévek stromů nebo keřů, které, dáme-li je do vody, mohou rozkvést v předvánočním období. Stará pověra nám říká, že „Barborka“, která rozkvetne o vánocích, přináší do domu štěstí a děvčatům na vdávání předpovídá svatbu.

V předvečer svátku sv. Mikuláše, tedy 5. prosince, se ve většině oblastí Čech objevuje v ulicích obcí a měst Mikuláš se svým doprovodem, rozdávající dětem radost. V dalším předvánočním období, si české domácnosti a domy zdobí svůj byt nebo dům větévkami jmelí, které podle starých zvyklostí již od Keltských časů mají přinášet do bytů nebo domů štěstí, pozhelnání a plodnost. Starou tradicí, snad již od 12. století, je pečení perníčků, které musí do štědrého dne změkknout. Následuje pečení vánočního cukroví, které má svůj původ ve staré pohanské tradici související s oslavami slunovratu. Toho využívají zejména malé děti, které rády mamince pomáhají při jeho pečení, aby si ho mohly ochutnat ještě teplé, když ho maminka vytáhne z trouby. Z kuchyní našich bytů se line příjemná, aromatická vůně pečeného cukroví. V neposlední řadě se v předvánočním čase provádí výzdoba bytů a domků, která se dnes provádí pomocí dlouhých vodivých kabelů s různými barevnými žárovkami. Mnoho našich českých domácností si v tomto období také staví svůj betlém s jesličkami, které zejména ve věřících rodinách označuje upomínku na význam vánoc a narození Ježíše Krista. Snad poslední v řadě příprav na vánoce, nejpozději na Štědrý den, se

téměř ve všech našich domácnostech zdobí vánoční stromek, někde ten přírodní, dnes již hojně i umělý, pod kterým se pro naše bližní ukládají ten večer dárečky. Někde ho strojí rodiče jako překvapení pro své ratolesti, někde ho strojí celá rodina, kde zejména naši nejmladší si neodpustí tu radost zavěsit na větvičku vánočního stromku svoji oblíbenou ozdobu. Starším generacím postačuje někdy i větvička jehličnanu, smrku nebo borovice, kterou si střídme ozdobí. Skoro ve všech městech i menších obcích se objevují vánoční stromy na návších nebo na náměstích, hojně ozdobené girlandami různobarevných žárovek. Stromky bývají nahoře zakončeny vánoční hvězdou. Ve venkovských oblastech je dnes moderní zdobit i smrček nebo jiný jehličnan ozdobnými svítícími žárovkami s kabely, což zvyšuje dekorativní efekt, zejména v nočních hodinách. Světelný efekt vyjadřující vánoční období tvoří i výzdoba oken, dveří nebo štítů domků, na které jejich majitelé zavěšují kabely s barevnými žárovkami, které potom nechávají zářit po celou noc. To vše dohromady dotváří předvánoční slavnostní atmosféru, na kterou se jistě všichni těšíme.

Nedílnou součástí předvánočního shonu jsou nákupy dárek, zásob potravin a příprava vánočních jídel. Snad v žádné domácnosti nechybí vánočka; hospodyně mají ve sklepě nebo špižárně přichystána jablka a hrušky i jiné ovoce, a nemělo by chybět ani sušené jižní ovoce jako filky a datle. Kromě toho tam mají uloženy zejména citrusové plody a jiné jižní ovoce. Neměly by tam ovšem chybět ani ořechy, ať vlašské nebo lískové. Mísa s ovocem a zejména s ořechy by neměla ani dnes chybět na žádném vánočním stole.

Adventní doba končí večer 24. prosince. A ještě něco: během adventu bychom se měli vystříhat záludných a nenávistných činů, ale i zlobných myšlenek. Konec adventu představuje západ slunce Štědrého večera, kdy je konec půstu, nastává Štědrý večer, všichni rozechvěle chystají dárky a hospodyňky štedrovecerní večeři. Teprve po večeři si děti mohou rozbalit své dárky a dospělí si konečně mohou odpočinout. Jsou vánoce – ty začínají slavnostním narozením Páně, neboli Božím hodem vánočním, 25. prosince.